

רשומות

הצעות חוק

10 בינואר 1995

2347

ט' כשבט התשנ"ה

עמוד

230

הצעת חוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ה-1995

תיקונים עקיפים:

פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971

חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958

הצעת חוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ה-1995

פרק א' - פרשנות

1. בחוק זה - הגדרות

"עיסוק בעבודה סוציאלית" - עיסוק מקצועי כמשלה יד לשיפור תפקודם האישי והחברתי של הפרט והמשפחה בדרך של טיפול, שיקום, ייעוץ והדרכה הנעשים בדרך כלל בידי עובד סוציאלי;

"עובד סוציאלי" - מי שכשיר להיות עובד סוציאלי לפי חוק זה והוא רשום בפנקס העובדים הסוציאליים;

"ועדת הרישום" - הועדה האמורה בסעיף 12;

"המועצה" - מועצת העובדים הסוציאליים כאמור בסעיף 46;

"מחלה מסכנת" של עובד סוציאלי או מבקש רישום, אחת מאלה -

(1) מחלת נפש העשויה לגרום לאי יכולת לעסוק בעבודה סוציאלית;

(2) מחלה העשויה לסכן את בריאותם של בני האדם שבטיפולו;

(3) מחלה או כושר לקוי העשויים לשלול ממנו את היכולת לעסוק בעבודה סוציאלית לחלוטין, זמנית או חלקית;

"פנקס" - פנקס העובדים הסוציאליים כאמור בסעיף 9;

"רשם" - מי שנתמנה כרשם העובדים הסוציאליים לפי סעיף 11;

"השר" - שר העבודה והרווחה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מ ב ו א

שירותי העבודה הסוציאלית יינתנו רק בידי עובדים הכשירים לכך ושהעוסקים במקצוע זה יעברו לפי כללי אתיקה מקצועית נאותים.

בישראל מועסקים כ-6000 עובדים סוציאליים, במגזר הציבורי, במשרדי הממשלה, במוסדות הרווחה, בשירותי הבריאות ובמגזר הפרטי - במפעלי תעשיה ומיזמים אחרים, ולאחרונה גם בלשכות פרטיות למתן שירותים סוציאליים. מקצוע העבודה הסוציאלית הינו מקצוע אקדמי הנלמד באוניברסיטאות ובמוסדות להשכלה גבוהה.

העבודה הסוציאלית הינה בעלת חשיבות מרובה לרווחתה של האוכלוסייה. בעבר רווחה התפסיה שהעבודה הסוציאלית מכוונת רק לשכבות מצוקה המאופיינות בקשיים כלכליים וחברתיים. ביום העבודה הסוציאלית, הן בישראל והן מחוצה לה, הגה חלק בלתי נפרד משירותי הרווחה הכלליים במדינה, המעניקים שירותים לכל שכבות האוכלוסייה.

שירותי העבודה הסוציאלית מחייבים את נותניהם במיוחד כיום, בכשירות וברמה מקצועית גבוהה, ולכן יש חשיבות להבטיח שבמקצוע זה יעסקו רק אלה שלמדו במוסדות מוכרים והוסמכו לכך כדין.

לעובדים סוציאליים מוענקות - כפקידי סעד - על-ידי חוקים שונים, סמכויות רחבות לצורך טיפול בבעיות חמורות הקשורות בטיפול בפרט ובמשפחה, כגון הסמכות להגן על ילדים במצוקה, מסירת ילד לאימוץ והגנה על חוסים וחטרי ישע.

לעובדים הסוציאליים, אף אם אינם פקידי סעד, יש חלק נכבד בקבלת החלטות בקשר לטיפול בפרט ובמשפחה כיוון שהם מטפלים ישירות באדם הזקוק להגנת החוק.

מטרת החוק המוצע היא להסדיר את העיסוק במקצוע העבודה הסוציאלית וכתוצאה מכך להבטיח

פרק ב' – העיסוק בעבודה סוציאלית

2. (א) לא יעסוק אדם בעבודה סוציאלית אלא אם כן הוא עובד סוציאלי.
 (ב) מי שרישמו בפנקס הותלה על פי הוראות חוק זה אינו רשאי לעסוק בעבודה סוציאלית בתקופת ההתלה.
 (ג) עובד סוציאלי שנרשמו לגביו בפנקס הגבלות לפי חוק זה רשאי לעסוק בעבודה סוציאלית בכפוף להגבלות.
 (ד) לא יראו כעיסוק בעבודה סוציאלית פעולה בתום לב שעשה מי שאינו עובד סוציאלי, במהלך עיסוקו או משלה ידו, שאינם עיסוק בעבודה סוציאלית.
 (ה) אין בהוראות חוק זה כדי למנוע מתלמיד בבית ספר כאמור בסעיף 7(א) לעסוק בעבודה סוציאלית במסגרת לימודיו.
3. לא יעסיק אדם בעבודה סוציאלית את מי שאינו עובד סוציאלי.
4. לא יתחזה אדם לעובד סוציאלי ולא ישתמש אדם בתואר עובד סוציאלי או בתואר הדומה לו עד כדי להטעות, אלא אם כן הוא עובד סוציאלי.
5. (א) על אף האמור בסעיפים 2 ו-3, השר, לאחר התייעצות עם המועצה ועם שר האוצר, רשאי לקבוע כי תפקיד או משרה אשר רק בחלקם הינם עיסוק בעבודה סוציאלית, יהיה רשאי גם מי שאינו עובד סוציאלי לעשותם, ורשאי יהיה מעסיק להעסיק אדם שאינו עובד סוציאלי בתפקיד או במשרה כאמור.
 (ב) השר רשאי לקבוע, לאחר התייעצות במועצה ובהסכמת שר האוצר, לגבי תפקיד או משרה כאמור בסעיף קטן (א) כי רק עובד סוציאלי יהיה רשאי לעסוק בהם. ומשנקבע כן ניתן יהיה להעסיק בהם רק עובד סוציאלי; עיסוק בתפקיד או במשרה שנקבעו לפי סעיף קטן זה הינו עיסוק בעבודה סוציאלית.
6. (א) מידע על אדם שהגיע לעובד סוציאלי במסגרת מקצועו, חובה עליו לשמרו בסוד ואינו רשאי לגלותו אלא באחת מאלה –
 (1) האדם שעליו המידע הסכים בכתב לגילוי ובלבד שהעובד הסוציאלי שוכנע כי הגילוי לא יפגע באותו אדם או באדם אחר;
 (2) הגילוי דרוש לשם טיפול באותו אדם או בבן משפחתו; לענין זה, "בן משפחה" – בן זוג, הורה, אח, בן או נכד;
 (3) הגילוי דרוש לשם מניעת פגיעה באותו אדם או באדם אחר;
 (4) קיימת בהוק חובה או רשות לגילוי המידע או לאיסוף המידע;

דברי הסבר

כי בתפקידים כאמור יעסוק – לפי טיב התפקיד – עובד סוציאלי, או מי שאינו עובד סוציאלי.
 כן מוצע לקבוע חסיון לסודות מקצועיים המגיעים לידיעת עובד סוציאלי, ולהתיר גילויים רק במקרים הקבועים בחוק.

פרק ב'

מוצע כי העיסוק בעבודה סוציאלית לא ייעשה על ידי אדם שאינו עובד סוציאלי, ואסור לו להתחזות ככזה. כן מוצע שיחול איסור על מעסיק להעסיק בעבודה סוציאלית את מי שאינו עובד סוציאלי.
 ישנם תפקידים שהם רק בחלקם בתחום העבודה הסוציאלית ונשאלה השאלה מי יעסוק בהם; לכן מוצע

- (5) הגילוי נדרש על ידי ועדת המשמעת כמשמעותה בחוק זה;
- (6) הגילוי דרוש למטרת פיקוח מקצועי על עבודת עובדים סוציאליים או הדרכתם ובלבד שהמידע יימסר רק לבעלי תפקידים ועל פי כללים שקבע השר בתקנות לאחר התייעצות עם המועצה;
- (7) בית משפט התיר את גילוי המידע אם נוכח שקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) חלות גם על מי שקיבל מידע לפי הסעיף הקטן האמור.

פרק ג' – כשירות ורישום בפנקס

7. מי שנתקיים בו אחד מאלה כשיר להיות עובד סוציאלי:
- (1) הוא בעל תואר בוגר של בית ספר לעבודה סוציאלית של מוסד להשכלה גבוהה בישראל המוכר על פי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹;
- (2) הוא בעל תואר בוגר או תואר המקביל לו של מוסד להשכלה גבוהה ללימודי עבודה סוציאלית מחוץ לישראל, ובלבד שהשר הכיר במוסד ובתואר לאחר התייעצות עם ועדת הרישום;
- (3) הוא בעל תעודת גמר שניתנה מאת מוסד ללימודי עבודה סוציאלית מחוץ לישראל המקנה לבעליה את הזכות לעבוד או להירשם כעובד סוציאלי באותה מדינה ובלבד שהשר הכיר במוסד ובתעודה לאחר התייעצות עם ועדת הרישום;
- (4) היה כשיר, ערב תחילתו של חוק זה, לעבודה סוציאלית לפי חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958².
8. לענין סעיף (2) ו-(3), רשאי השר להכיר במוסד ללימודי עבודה סוציאלית תוך הבחנה בין סוגי תעודות הניתנות על ידי אותו מוסד או בין תכניות לימודים שונות או מסלולי לימודים שונים באותו מוסד.
9. (א) מי שהוא כשיר להיות עובד סוציאלי זכאי להירשם בפנקס העובדים הסוציאליים לפי חוק זה.
- (ב) השר יקבע כללים בדבר דרכי הרישום בפנקס, פרטי הרישום בו, הפרטים שעל המבקש להגיש ופרטי טופס הבקשה לרישום ואופן הגשתו (להלן פרטי הרישום).

דברי הסבר

שר העבודה והרווחה ימנה רשם עובדים סוציאליים אשר ינהל את הפנקס. כן ימנה השר ועדת רישום אשר תייעץ לשר לענין הכרה בבית ספר לעבודה סוציאלית מחוץ לישראל, ותייעץ לרשם לענין הרישום.

מוצע שעל החלטת הרשם לענין רישום או מזיקה ניתן לערער בפני בית המשפט המחוזי.

פרק ג'

ינוהל פנקס עובדים סוציאליים בו יהיה זכאי להירשם כשיר לעבודה סוציאלית שהינו בעל תואר ראשון בעבודה סוציאלית ממוסד להשכלה גבוהה, או בעל תעודת גמר של בית ספר לעבודה סוציאלית מחוץ לישראל שהוכר על ידי שר העבודה והרווחה.

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 103.

10. כל הרשום בפנקס חייב להודיע לרשם תוך שלושים ימים על כל שינוי שחל לגביו בפרטי הרישום, והוא או מעבידו חייבים למסור לרשם, לפי דרישתו, כל ידיעה הנוגעת לענין הרישום.
11. השר ימנה, מבין עובדי משרד העבודה והרווחה, עובד שיכהן כרשם העובדים הסוציאליים.
12. (א) השר ימנה ועדת רישום של תמישה שתפקידיה יהיו כמפורט בחוק זה.
(ב) חברי הועדה יהיו –
- (1) עובד משרד העבודה והרווחה, הכשיר להתמנות לשופט בית משפט השלום, והוא יהיה יושב ראש הועדה;
(2) שני חברים שתבחר המועצה מבין חבריה;
(3) עובד סוציאלי, נציג ארגון העובדים שעם חבריו נמנה המספר הרב ביותר של העובדים הסוציאליים בישראל (להלן – איגוד העובדים הסוציאליים);
(4) מנהל בית ספר לעבודה סוציאלית ותבר אחד מתוך סגל ההוראה בעבודה סוציאלית במוסד להשכלה גבוהה, לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, שיוצעו על ידי מועצת כתי הספר לעבודה סוציאלית, ואם לא הוצעו תוך 30 יום מיום דרישת השר, ייבחרו על ידי השר.
- (ג) חברי הועדה האמורים בסעיף קטן (ב)2, (3) ו-4 יתמנו לשלוש שנים ומותר לשוב ולמנותם.
(ד) ועדת הרישום רשאית לפעול אם נכחו בישיבה לפחות שניים מחבריה.
(ה) הרשם רשאי להשתתף בישיבות ועדת הרישום בדעה מיעצת.
13. (א) מצא הרשם כי התקיימה במבקש הרישום הוראה מהוראות סעיף 7, ירשמו בפנקס.
(ב) הרשם רשאי שלא לרשום את המבקש בפנקס אף אם התקיימה הוראה מהוראות סעיף 7, אם מצא אחד מאלה –
- (1) מבקש הרישום הורשע בעבירה שיש עמה קלון או בעבירה שלפי חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות עובד סוציאלי וטרם עברו חמש שנים מיום ההרשעה;
(2) קיימת עובדה אחרת לפיה אין מבקש הרישום מסוגל או ראוי לעסוק בעבודה סוציאלית.
- (ג) נרשם אדם בפנקס תוך מסירת נתונים כוזבים או תוך הסתרת עובדות אשר אילו היו ידועות לרשם יש יסוד סביר להניח שלא היה רושמו, רשאי הרשם למחוק את רישומו.
(ד) נקבע לפי חוק זה שיש למחוק את רישומו של אדם מהפנקס, להתלות את רישומו או להגביל את רישומו בתנאים – ייעשה הדבר בידי הרשם.
14. (א) לא יתן הרשם החלטה לפי סעיף 13(ב) או (ג) אלא לאחר שעשה כל אלה –
- (1) נתן למבקש הרישום או למי שרשום בפנקס לפי הענין הזדמנות לטעון טענותיו;
(2) התייעץ עם ועדת הרישום.

(ב) הרשם יודיע למבקש הרישום או למי שרישומו התבטל את החלטתו.
15. המבקש רישום, או מי שרישומו נמחק לפי סעיף 13 רשאי לערער על החלטת הרשם לפני בית המשפט המחוזי תוך 30 ימים לאחר שהומצאה לו ההחלטה.
ערעור

פרק ד' - פסילה מטעמי בריאות

16. היה לרשם חשש סביר כי מבקש רישום בפנקס או מי שרשום בפנקס סובל ממחלה מסכנת, רשאי הוא לדרוש מכל אחר מהם להתייצב לפני ועדה רפואית כאמור בסעיף 17 לשם בדיקת כושרו הגופני או הנפשי, במקום ובמועד שתקבע הועדה.
בדיקה רפואית למבקש רישום

17. (א) השר ימנה ועדה רפואית של שלושה רופאים או רופאים פסיכיאטרים (להלן - ועדה רפואית); מינוי ועדה רפואית יכול שיהיה כללי או למקרה מסוים.
ועדה רפואית

(ב) הועדה הרפואית תגיש את ממצאיה ומסקנותיה, כשהם מנומקים, לרשם.
18. (א) סירב מבקש הרישום לדרישת הרשם לפי סעיף 16, לא ירשמו הרשם בפנקס כל עוד לא התייצב ונבדק.
מניעה או מחיקת רישום למסרב להתייצב

(ב) הרשום בפנקס יהיה פטור מחובת התייצבות לפני ועדה רפואית אם הודיע בכתב לרשם כי הוא מבקש למחוק את שמו מהפנקס; עשה כן - ימחק הרשם את שמו מהפנקס.
מחיקת רישום למסרב להתייצב

19. הועדה הרפואית לא תקבע מועד להתייצבות לפני אלא בתום שלושים ימים מהיום שבו נמסרה למבקש הרישום או לרשום בפנקס הודעה על דרישת הרשם לפי סעיף 16.
מועד התייצבות

20. הרשם רשאי להתלות את רישומו של מי שרשום בפנקס שנדרש להתייצב לפני ועדה רפואית ולא התייצב במועד ובמקום שנקבעו, עד שייבדק.
התלית רישום עד בדיקה

21. (א) נוכח הרשם כי מחלה מסכנת של מי שרשום בפנקס גורמת לסכנה תכופה עד שאין לחכות לסיום ההליכים לפי פרק זה, רשאי הוא להתלות את רישומו עד למתן ההחלטה הסופית אך לא יותר משלושה חודשים, ובלבד שיעביר, בסמוך למתן החלטתו, את הענין לטיפול של הועדה הרפואית.
מחיקה עקב מחלה מסכנת עד החלטת הועדה

(ב) לא סיימה הועדה הרפואית את ההליכים עד תום התקופה הקבועה בסעיף קטן (א), רשאי הרשם, בהסכמת הועדה הרפואית, להאריך את תקופת ההתלית עד שלושה חודשים נוספים, ואם לא הסתיימו ההליכים עד תום אותה תקופה, לחזור ולהאריכה.
החידוש נוספים, ואם לא הסתיימו ההליכים עד תום אותה תקופה, לחזור ולהאריכה.

דבריו הסבר

הרשם רשאי להתלות רישום בפנקס עד לבדיקה בפני ועדה רפואית.

הרשם רשאי לסרב לרשום אדם בפנקס או למחוק רישום מהפנקס אם הועדה הרפואית קבעה כי אין המבקש רישום או העובד הסוציאלי מסוגלים לעסוק בעבודה סוציאלית מטעמים רפואיים.

על החלטת הרשם יש זכות ערעור לבית המשפט המחוזי.

פרק ד'

במקרים שבהם יש לרשם חשש סביר כי עובד סוציאלי או המבקש להירשם במרשם סובל ממחלה מסכנת, קרי, מחלה העלולה לסכן בריאותו של הנוקק לשירותי העובד הסוציאלי או לפגום בכושרו של העובד הסוציאלי לעסוק בעבודה הסוציאלית, רשאי הרשם לדרוש מהם להיבדק על ידי ועדה רפואית שמינה השר.

22. היה לוועדה רפואית יסוד להניח שמידע או שמשמך העשוי להעיד על מצב כריאותו של מי שרשום בפנקס או של מבקש רישום נמצא בידי מוסד רפואי, רופא, או אדם אחר. רשאית היא לדרוש מבעל המידע או המסמך שימסרנו לה.
23. מי שהגיעה אליו, על פי פרק זה, ידיעה בדבר מחלה מסכנת, חייב לשמרה בסוד ולא לגלותה אלא באחת מאלה –
- (1) במידה שיש בכך צורך לשם ביצוע הוראות פרק זה;
 - (2) אם הורשה לכך מאת בית המשפט;
 - (3) מכוח חובה לענות על שאלות שהציג לו מי שהוסמך לערוך חקירה בביצוע עבירות.
24. קבעה הועדה הרפואית כי מבקש רישום או מי שרשום בפנקס אינו מסוגל לעסוק בעבודה סוציאלית, מהמת מחלה מסכנת, או כי הוא מסוגל לעסוק בעבודה סוציאלית בהגבלות מסויימות, לחלוטין או לשעה, רשאי הרשם לסרב לרושמו בפנקס, למחוק שמו מהפנקס או לרשום בפנקס הגבלות על עיסוקו בעובד סוציאלי, או להתלות את רישומו בפנקס, הכל בהתחשב בהמלצות הועדה הרפואית.
25. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת הרשם לפי פרק זה רשאי לערער על כך לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה.
- (ב) החלטת הרשם תיכנס לתוקפה מיד, ולא יהא בהגשת ערעור על ההחלטה כדי לעכב את ביצועה, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

פרק ה' – שפיטה משמעתית

26. עובד סוציאלי שעשה אחת מאלה עבר עבירת משמעת:
- (1) התנהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע, או עבר על כללי האתיקה המקצועית שקבע השר בתקנות לאחר התייעצות עם המועצה;
 - (2) השיג את רישומו בפנקס במצג שוא;
 - (3) גילה חוסר אחריות או רשלנות חמורה במילוי תפקידו;
 - (4) הורשע בעבירה שיש עמה קלון או שעולה ממנה כי הוא חסר האחריות הדרושה לעסוק בעבודה סוציאלית;
 - (5) הפר הוראה לפי חוק זה.

דברי הסבר

שר המשפטים יקבע את סדרי הדין בפני ועדת המשמעת. הועדה אינה כפופה לדיני הראיות אלא אם כן יקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה הוראה אחרת בתקנות.

עונשים משמעתיים יהיו: התראה, נזיפה, קנס, התליית רישום ומחיקה מהפנקס. לאחר חמש שנים רשאי מי ששמו נמחק מהפנקס לבקש רישומו מחדש.

פרק ה'

פרק זה עוסק בשפיטה משמעתית. הוראות פרק זה מגדירות את עבירות המשמעת, את השיפוט המשמעתית שייעשה על ידי ועדת משמעת, את הרכבה של ועדת המשמעת, מיהו התובע ומהן סמכויותיו.

שפיטה משמעתית יכול שתבצע עד שנה לאחר שנמחק שמו של עובד סוציאלי מהפנקס, אם נמחק.

- ועדת משמעת (א) השר ימנה ועדת משמעת בת שלושה חברים שתפקידה לדון ולהחליט בעבירות משמעת (להלן – ועדת המשמעת).
- (ב) חברי ועדת המשמעת יהיו –
- (1) מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט השלום, שהציע שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;
- (2) עובד משרד העבודה והרווחה שיתמנה על-ידי השר;
- (3) עובד סוציאלי בעל ותק של חמש שנים לפחות שיתמנה על ידי השר על פי המלצת המועצה; לא המליצה המועצה כאמור תוך 30 ימים מיום דרישת השר – עובד סוציאלי כאמור שיקבע השר.
28. (א) חבר ועדת המשמעת יתמנה לתקופה של שלוש שנים, אך אפשר לחזור ולמנותו מחדש לתקופה נוספת, וכן למנותו שוב לאחר הפסקה של שלוש שנים רצופות לפחות; סיומה של תקופת המינוי אינו פוסל חבר ועדה לסיים ענין שהתחיל לדון בו.
- (ב) מינוי חברי ועדת המשמעת יפורסם ברשומות.
29. כהונת חבר ועדת המשמעת תיפסק בהתקיים אחת מאלה:
- (1) הוא התפטר מחברותו בוועדת המשמעת על ידי מסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו ונמסרה לו הודעה על הפסקת חברותו בוועדת המשמעת בשל כך על-ידי השר;
- (3) הוא הועמד לדין משמעתי על-פי חוק זה או על-פי כל חוק אחר או הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה שיש עמה קלון;
- (4) הוא פשט את הרגל או נתמנה לו כונס לנכסיו מטעם בית משפט;
- (5) לגבי חבר ועדת המשמעת שהוא עובד סוציאלי – אם חדל להיות עובד סוציאלי או שרישומו בפנקס הותלה או הוגבל לפי חוק זה.
30. במילוי תפקידו אין על חבר ועדת המשמעת מרות זולת מרות הדין.
31. ועדת המשמעת לא תדון בהרכב של פחות משני חברים, ובהם היושב-ראש.
32. (א) התובע לפני ועדת המשמעת יהיה היועץ המשפטי של משרד העבודה והרווחה או עורך דין שהוסמך על ידיו; היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, רשאי גם הוא לשמש תובע.
- (ב) קובלנה על עבירת משמעת תוגש בידי תובע.
- (ג) התובע רשאי גם לחקור תלונות על עבירות משמעת של עובדים סוציאליים.

ד ב ר י ה ס ב ר

- לועדת המשמעת סמכות להתלות רישום בפנקס עד סיום ההליכים בפני ועדת משמעת או בית המשפט.
- על החלטת ועדת המשמעת יש זכות ערעור לבית המשפט המחוזי.
- כן מוצע לקבוע שענישה או זיכוי בפלילים וכן שיפוט משמעתי לפי חיקוק אחר אינם מונעים הליכים משמעתיים לפי חוק זה מאחר שלשיפוט המשמעתי לפי חוק זה יש היבט מקצועי מיוחד לעבודה סוציאלית.

(ד) לצורך ביצוע סמכויותיו לפי חוק זה יהיו לתובע הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)³ וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול בשינויים המחויבים על חקירה שעשה תובע.

מחיקה אינה מונעת הגשת קובלנה

33. נמחק שמו של עובד סוציאלי מהפנקס, או הותלה רישומו בפנקס –

(1) אין בכך כדי למנוע מתובע מלהגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת ובלבד שהקובלנה הוגשה תוך שנה מיום המחיקה או ההתליה;

(2) רשאי תובע להחליט על הפסקה או ביטול של ההליך המשמעי נגדו.

34. (א) ועדת המשמעת תדון בדלתיים סגורות. הדיון

(ב) דיון משמעי יתנהל לפני תובע ומי שהוגשה נגדו קובלנה (להלן – נקבל) אך רשאית ועדת המשמעת לנהל דיון שלא בפני נקבל אם סניגורו מתייצב במקומו או אם נעדר הנקבל מהישיבה ללא סיבה מספקת, לאחר שהיוזר שאם ייעדר ללא סיבה מספקת רשאית הועדה לדון בענין שלא בפניו.

פסילת חבר ועדת משמעת

35. (א) נקבל בהליך משמעי רשאי לבקש שחבר ועדת המשמעת יפסול עצמו מלישב בדיון אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי מהטיית הדיון בבירור הקובלנה.

(ב) נטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, תחליט בה ועדת המשמעת לאלתר ולפני שתיתן כל החלטה אחרת.

סדרי דין

36. שר המשפטים, לאחר התייעצות עם השר, יקבע בתקנות את סדרי הדיון לפני ועדת המשמעת; כל עוד לא הותקנו תקנות כאמור או בענין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות, תפעל הועדה בדרך הנראית לה כמועילה ביותר.

דיני הראיות

37. ועדת המשמעת אינה כפופה לדיני הראיות אלא במידה שהדבר נקבע בתקנות שהתקין שר המשפטים בהתייעצות עם השר.

עונשים משמעתיים

38. מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת רשאית היא לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעים אלה:

(1) התראה;

(2) גניפה;

(3) קנס עד 10,000 שקלים חדשים; שר המשפטים רשאי בצו לשנות את הסכום האמור לפי שינויים שחלו במדרד המחירים לצרכן, בדרך הקבועה בסעיף 64 לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁴;

(4) התליית הרישום בפנקס לתקופה של עד 5 שנים, כולל תקופת התליה לפי סעיף 42, אם היתה כזו;

(5) מחיקה מהרישום; מי ששמו נמחק מהרישום לפי סעיף זה רשאי בתום 5 שנים ממתן ההחלטה על כך להגיש לרשם בקשה לרישום מחדש ואם שוכנע הרשם לאחר התייעצות בוועדת הרישום כי קיימות נסיבות המצדיקות זאת, רשאי הוא לחדש את הרישום.

³ חוקי א"י, כרך א', עמ' 439.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

<p>39. תובע ונקבל רשאים תוך 30 ימים לאחר המצאת החלטת ועדת המשמעת, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי; אין בהגשת ערעור לפי סעיף זה כדי למנוע או לעכב ביצוע החלטת ועדת המשמעת נושא הערעור, אלא אם כן החליט בית המשפט המחוזי אחרת.</p>	<p>ערעור</p>
<p>40. היה לוועדת המשמעת חשש סביר שמחמת מחלת נפש אין הנקבל מסוגל לעמוד בדין או שאינו אחראי למעשה או למחדל נושא הקובלנה, רשאית היא לבקש מהרשם לנהוג לפי הוראות פרק ד'; אולם אם לא נמחק או הותלה רישומו של הנקבל בפנקס לפי הוראות פרק ד' תמשיך ועדת המשמעת בהליך המשמעת.</p>	<p>סמכות ועדת המשמעת לבקש פטילה מטעמי מחלת נפש</p>
<p>41. ועדת המשמעת רשאית, לאחר ששמעה את התובע ואת הנקבל, להורות על פרסום החלטתה או מקצתה, עם או בלי שמו של הנקבל, בדרך שתקבע.</p>	<p>פרסום</p>
<p>42. (א) ועדת המשמעת רשאית, לפי בקשת תובע, להורות לרשם להתלות את רישומו בפנקס של הנקבל עד למתן החלטה סופית בוועדת המשמעת או בבית המשפט, כפי שתקבע.</p> <p>(ב) על החלטת ההתליה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 39.</p>	<p>התליה</p>
<p>43. ענישה או זיכוי בפלילים אינם מונעים נקיטת אמצעים על עבירת משמעת על ידי ועדת המשמעת נגד מי שרשום בפנקס בשל אותו מעשה או מחדל, ונקיטת אמצעים או זיכוי על ידי ועדת המשמעת אינם מונעים אישומו בפלילים.</p>	<p>סיכון כפול</p>
<p>44. מי שרשום בפנקס והוא כפוף גם לפי חיקוק אחר לשיפוט משמעת מותר לשיפוט אותו על עבירה משמעתית לפי חוק זה אפילו נשפט כבר בשל אותו מעשה או מחדל לפי החיקוק האחר, וכן מותר לשיפוט אותו כאמור לפי חיקוק אחר אפילו נשפט כבר על עבירה משמעתית לפי חוק זה, ובלבד שלא יהוייב בקנס יותר מפעם אחת על אותו מעשה או מחדל.</p>	<p>שיפוט משמעת לפי חיקוק אחר</p>
<p>45. הממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין חלוט במשפט פלילי המרשיע את הנאשם, יראו אותם כמוכחים בהליך המשמעת נגד אותו נאשם.</p>	<p>פסק דין במשפט פלילי</p>

פרק ו' – מועצת העובדים הסוציאליים

<p>46. השר ימנה מועצת עובדים סוציאליים (להלן – המועצה) אשר תמנה 31 חברים וזה הרכבה:</p> <p>(1) השר או מי שהוא ימנה לכך והוא יהיה יושב ראש המועצה;</p> <p>(2) 2 נציגים של משרד העבודה והרווחה, נציג המוסד לביטוח לאומי, נציג משרד הבריאות, נציג משרד הביטחון ונציג צה"ל;</p> <p>(3) 4 עובדים סוציאליים נציגי מועצת בתי הספר לעבודה סוציאלית;</p> <p>(4) 2 נציגים של ארגונים וולונטרים בתחום הרווחה שיקבע השר;</p>	<p>מועצת העובדים הסוציאליים</p>
--	---------------------------------

דברי הסבר

פרק ו' תפקידה לייעץ לשר בענינים הקשורים להתקנת תקנות מוצע להקים מועצת עובדים סוציאליים אשר או נושאים אחרים שהשר יביא בפניה.

- (5) נציג נציבות שירות המדינה;
- (6) 3 עובדים סוציאליים נציגי מרכז השלטון המקומי;
- (7) 6 עובדים סוציאליים נציגי איגוד העובדים הסוציאליים;
- (8) 5 נציגי ציבור שיקבע השר;
- (9) 3 נציגי ארגונים המייצגים את האוכלוסיה הנזקקת לשירותי רווחה, שיקבע השר.
47. המועצה תיועץ לשר בענינים שלגביהם עליו להתייעץ עם המועצה לפי חוק זה ותפקידי המועצה ובענינים אחרים שיביא בפניה.
48. חבר המועצה יכהן שלוש שנים, ומותר לחזור ולמנותו; נתפנה מקומו, יתמנה באותה דרך חבר אחר במקומו שיכהן עד תום תקופת כהונתו של קודמו. מי שכהן כחבר המועצה שתי תקופות רצופות יוכל לשוב להתמנות אליה רק לאחר הפסקה של 3 שנים רצופות.
49. המועצה רשאית לקבוע את סדרי עבודתה, ככל שאלה לא נקבעו לפי חוק זה. סדרי עבודה
50. המועצה רשאית למנות, מבין חבריה ושלא מבין חבריה, ועדות קבועות ועדות לענינים מסוימים, לקבוע את תפקידיהן וסמכויותיהן ולהאציל להן מסמכויותיה. ועדות
51. הרשם ויושב ראש ועדת הרישום רשאים להשתתף בישיבות המועצה וועדותיה וישיב ראש ועדת הרישום בדעה מייצגת.

פרק ז' - עונשין ושונות

52. העובר על הוראה מהוראות סעיפים 2, 3, 4, או 6 דינו - מאסר ששה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ועל כל יום שבו נמשכת העבירה, קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק האמור.
53. (א) הועדה הרפואית או ועדת המשמעת רשאיות, אם הדבר הרוש למילוי תפקידיהן -
- (1) להזמין אדם לבוא לפניו כדי להעיד או להציג דבר;
 - (2) לחייב עד להעיד בשבועה או בהן צדק בהתאם להוראות החלות בבית המשפט;
 - (3) לבקש מבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו יושבת הועדה ליתן צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971⁵;
 - (4) לפסוק דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו מכוח סעיף זה כמו לעד שהוזמן להעיד בבית המשפט.

דבריו הסבר

החוק המוצע מעניק סמכויות עזר לוועדה הרפואית ולועדת המשמעת לצורך קיום סמכויותיהם במילוי תפקידיהן על פי החוק.

מוצע לתקן את פקודת הראיות כך שיוענק לעובר הסוציאלי הסיון מפני עדות בבית המשפט בדומה לחסיון הקיים לפסיכולוג מומחה.

פרק ז'

מוצע לקבוע בחוק עונש בשל עיסוק או העסקה בעבודה סוציאלית של מי שאינו עובד סוציאלי, וכן בשל התחזות כעובד סוציאלי.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(ב) דרשה ועדה כאמור מאדם להעיד או להציג דבר וסירב לעשות כן, ללא הצדק המניח את דעת הועדה, רשאי בית משפט מחוזי שבתחום שיפוטו יושבת הועדה, לכפות, על פי בקשת יושב ראש הועדה, את הציות להוראות הועדה בדרך שתיראה לו, לרכות מעצרו של הסרבן.

סדרי דין 54. שר המשפטים בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע סדרי דין לענין סעיף 53.

העברה מכהונה 55. (א) השר רשאי להעביר מכהונה חבר מועצה, חבר ועדה מועדותיה, חבר ועדת הרישום או חבר ועדה רפואית אם –

(1) ניטל ממנו הכושר הגופני או הנפשי או נבצר ממנו, מסיבה אחרת, למלא את תפקידיו;

(2) הורשע בעבירה שיש עמה קלון;

(3) פשט את הרגל או נתמנה כונס לנכסיו מטעם בית המשפט;

(4) עזב את הארץ לצמיתות;

(5) נעדר ברציפות וללא סיבה סבירה משלוש ישיבות עוקבות של המועצה או של ועדה כאמור ולאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את דברו.

(ב) השר רשאי להחליף חבר המועצה או ועדה כאמור על פי בקשת הגוף שהחבר מייצג, או על-פי בקשת השר הממונה על המשרד או על גוף אחר שהחבר מייצג.

ביצוע ותקנות 56. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו לרבות קביעת אגרות, באישור שר האוצר, בעד הרישום בפנקס.

תיקון פקודת הראיות 57. אחרי סעיף 50 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, יבוא:

”עדות עובד סוציאלי 50א. הוראות סעיף 50 יחולו גם לגבי עובד סוציאלי כמשמעותו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ה-1995, כאילו היה פסיכולוג מומחה שחל עליו הסעיף האמור.”

תיקון חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958 – 58. (1) בסעיף 1 –

(א) בהגדרת ”פקיד סעד”, במקום ”מי שכשיר לעבודה סוציאלית” יבוא ”עובד סוציאלי”;

(ב) במקום הגדרת ”כשיר לעבודה סוציאלית” יבוא:

”עובד סוציאלי” – כמשמעותו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ה-1995.

(2) בסעיף 2(ה), במקום ”כשיר לעבודה סוציאלית” יבוא ”עובד סוציאלי”.

תחילה 59. תחילתו של חוק זה בתוך שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.